

CAVERNUS

UNA EVOLUCIÓ MUSICAL

És possible fer un repàs de la història de la música des de les caveres de la prehistòria?

Dos entranyables cavernícoles trobaran la manera de fer-ho i ens hi endinsaran a través d'un viatge pel temps sense precedents.

Un espectacle teatro-musical sense paraules i amb molt d'humor. Sorprenent i engrescador.

Es tracta de la segona producció d'Hemiòlia. Una proposta molt diferent a la del seu primer espectacle: *Layla, un viatge d'esperança*.

Jordi Bonilla Julià, oboè

Paula Martí, piano

Jordi Bonilla Martí, actor vídeo

Aina Martínez, actriu vídeo

Ces Martí, vestuari

Lídia Saura, fotografia

Àxel Gutiérrez, càmera

Marga Julià, direcció d'escena

RELACIÓ DE PECES MUSICALS:

Edat Mitjana

Improvisació sobre una melodia popular

Renaixement

Courante i Ballet
M. Praetorius

Barroc

Concert per a oboè RV461
(Allegro)
A. Vivaldi

Classicisme

Sonata KV376 (374d) (Allegro)
W. A. Mozart

Romanticisme

1a romança Op.94 (Nicht schnell)
R. Schumann

Nacionalisme

Vol del moscardó
N. Rimsky Korsakov

Impressionisme

Peça en forma d'Havanera
M. Ravel

S.XX fins l'actualitat

Selecció de diferents estils:
Blues, Rock, Jazz, Techno,
Reggaeton, Rap i Disco.

REQUERIMENTS

Pantalla

Projector

DURADA DE L'ESPECTACLE

55 minuts

IDIOMA

sense paraules

ADREÇAT A:

Primària i Secundària

ELS ARTISTES

PAULA MARTÍ - PIANO

Viu la música des d'una doble vessant: la docència i la interpretació. La seva passió per l'ensenyament musical l'ha portat a formar-se en les pedagogies més significatives de la disciplina, com les que van desenvolupar Edgar Willems, Jacques Dalcroze i Edwin Gordon. La seva formació musical transcorre bàsicament entre Tarragona i Barcelona, obtenint les titulacions superiors de piano i llenguatge musical al Conservatori Superior de Música del Liceu. Paral·lelament ha anat incorporant la tècnica Cos-Art, que l'ha ajudat a connectar-se al seu instrument com un tot. Fa dos dècades que desenvolupa la seva activitat docent a l'Escola i Conservatori de Música de Tortosa com professora de llenguatge musical, complementant-la a altres centres en qualitat de professora convidada. Com a pianista, realitza concerts amb diferents grups de cambra. En aquest moment forma duet de piano a quatre mans amb Elisa Huguet i és fundadora del grup Hemiòlia.

JORDI BONILLA - OBOÈ

Es considera a sí mateix un músic versàtil. Les seves facetes abarquen des de la interpretació i la docència amb el seu instrument natural, l'oboè, fins a la direcció d'orquestra, sense oblidar la composició i la instrumentació. Tot i que el gènere majoritari de la música que toca actualment és clàssic, no deixa de banda altres estils de música que l'han portat a ser el que és actualment: música tradicional, bandes de pop-rock, orquestres de ball, i algunes experiències jazzístiques. S'ha format bàsicament a Barcelona, on va obtenir les titulacions superiors d'oboè i de direcció d'orquestra i ha ampliat estudis arreu d'Europa amb diferents personalitats del ram. Actualment és professor d'oboè a l'Escola i Conservatori de Música de Tortosa, col·labora amb diferents formacions d'arreu i és membre fundador del grup Hemiòlia.

DOSSIER FOTOGRÀFIC

GUIA DOCENT

Estimats i estimades docents,

És possible fer un repàs de la història de la música des de les caverne de la prehistòria?

Dos entranyables cavernícoles trobaran la manera de fer-ho i ens hi endinsaran a través d'un viatge pel temps sense precedents.

Es tracta d'un espectacle teatro-musical sense paraules i amb molt d'humor. Sorprenent i engrescador.

Aquest dossier pedagògic pretén ser una ajuda a la comprensió i identificació de les diferents etapes de la història general i, en concret, de la música.

Fem èmfasi en un dels
SIS VECTORS del nou
currículum d'educació
primària i secundària

Vector 1
Aprenentatges competencials.

Les **competències** específiques que treballen del nou currículum d'educació primària i secundària són les següents:

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

• EDUCACIÓ ARTÍSTICA

Competència específica 1

Descobrir propostes artístiques de diferents cultures, èpoques i estils, mitjançant la percepció i la vivència, per desenvolupar la curiositat, el respecte i el gaudi.

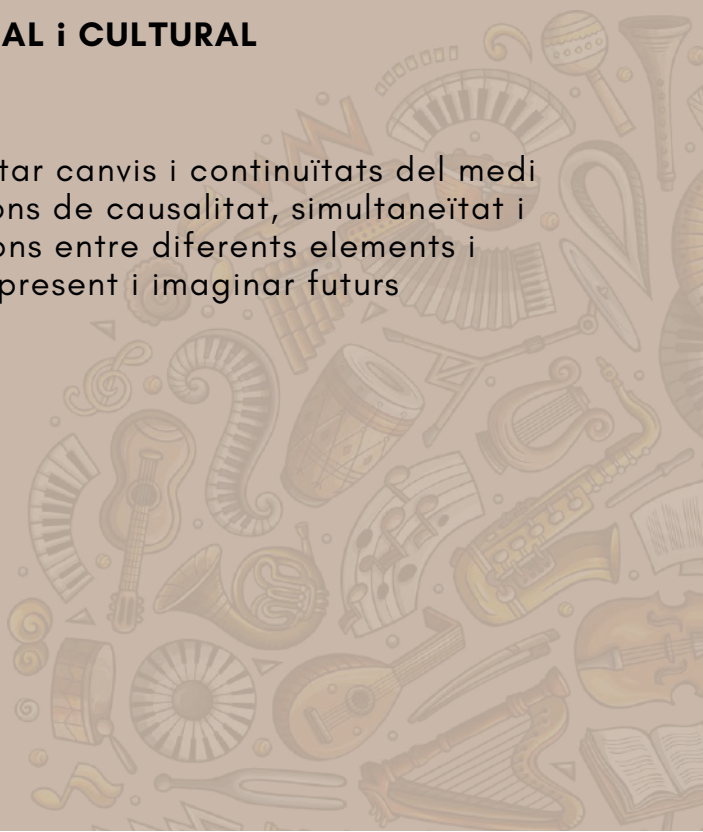
Competència específica 2

Investigar i analitzar diferents manifestacions culturals i artístiques i els seus contextos emprant diversos canals i mitjans d'accés a la informació, per desenvolupar el pensament propi, la identitat cultural i l'esperit crític.

• CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL

Competència específica 7

Observar, detectar, comprendre i interpretar canvis i continuïtats del medi natural, social i cultural, analitzant relacions de causalitat, simultaneïtat i successió, per explicar i valorar les relacions entre diferents elements i esdeveniments que permeten entendre el present i imaginar futurs possibles.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

• ARTS ESCÈNIQUES I DANSA

Competència específica 1

Analitzar produccions d'arts escèniques i dansa a través de la identificació d'elements i la reflexió per entendre'n l'evolució i les funcions dins la cultura.

• EDUCACIÓ PLÀSTICA, VISUAL i AUDIOVISUAL (1r, 2n i 3r) • EXPRESSIÓ ARTÍSTICA (4t)

Competència específica 1

Descobrir les manifestacions artístiques contemporànies i del patrimoni cultural, interessant-se per la realitat patrimonial com a part de la pròpia cultura, per reconèixer-les com a testimoni del pensament i com a font d'aprenentatge, prenent consciència de la necessitat de conservar-les.

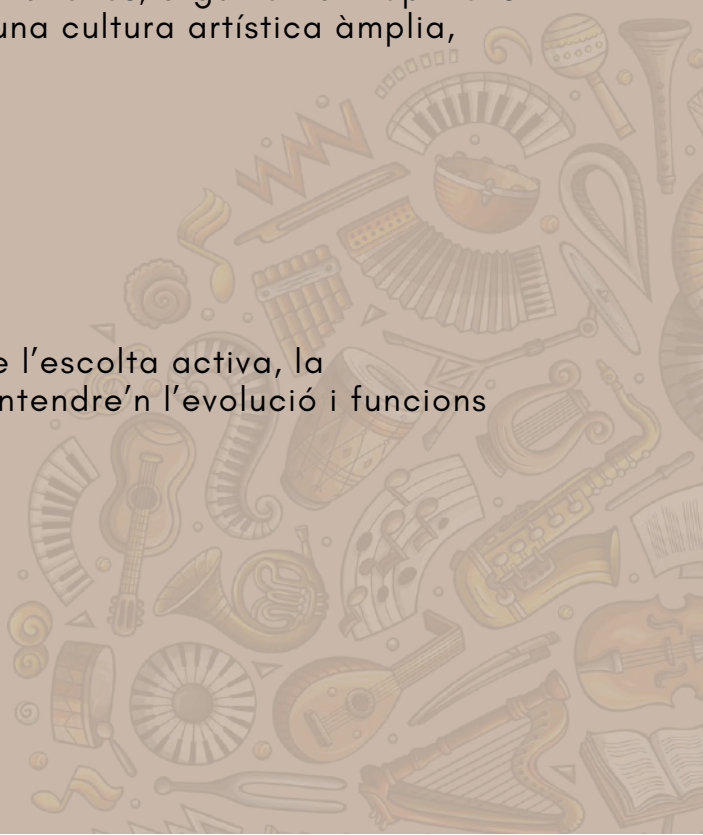
Competència específica 2

Analitzar produccions artístiques, pròpies i alienes, argumentant opinions amb respecte i sentit crític, per construir una cultura artística àmplia, gaudir i generar nous coneixements.

• MÚSICA

Competència específica 1

Analitzar produccions musicals a través de l'escolta activa, la identificació d'elements i la reflexió per entendre'n l'evolució i funcions dins la cultura.

També s'alinea amb un dels
**Objectius de
Desenvolupament Sostenible**
(ODS) creats per l'Assemblea
Nacional de les Nacions Unides
(ONU):

4 EDUCACIÓ
DE QUALITAT

DOSSIER PEDAGÒGIC

CAVERNUS

UNA EVOLUCIÓ MUSICAL

Aquesta és la història d'una tribu de cavernícoles que viuen al 9.538 aC, al Paleolític. Ca, Nus, la nena Ver i el cap de la tribu, fan la seva vida a la cova.

De sobte, quelcom els destorba. La terra tremola. S'acaba d'obrir un forat temporal que acaba xuclant a Ca i Nus.

Després dels primers moments d'incertesa, faran un viatge a través del temps sense precedents.

Us convidem a conèixer cadascuna de les èpoques de la història per les quals van passant els nostres cavernícoles.

Paleolític

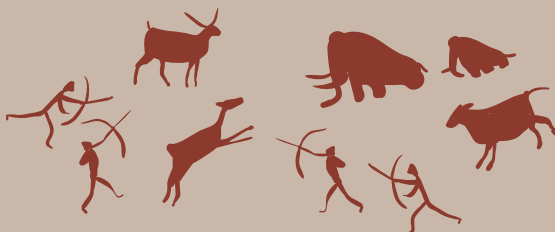
(2.500.000 aC – 8.000 aC)

- Els éssers humans van descobrir el foc
- Van començar a utilitzar els primers utensilis.
Eren de pedra tallada

- Vivien en coves, eren àmplies i de fàcil accés
- Eren nòmades, és a dir, no vivien en un lloc fix i es traslladaven en busca d'aliments
- S'organitzaven en grups amb llaços familiars
- Vivien de la caça, pesca i recol·lecció de fruits

- Al final del Paleolític van començar a aparèixer les primeres manifestacions artístiques

- Fabricaven instruments amb ossos d'animals

Edat Mitjana (segle V - segle XV)

- Va nèixer amb la caiguda de l'Imperi Romà
- La societat s'estructurava d'acord amb el Feudalisme:

rei
senyors feudals
clergat
cavallers
camperols

- La música tenia 2 grans vessants:
 - Música religiosa (cant gregorià)
 - Música profana (trobadors i joglars)

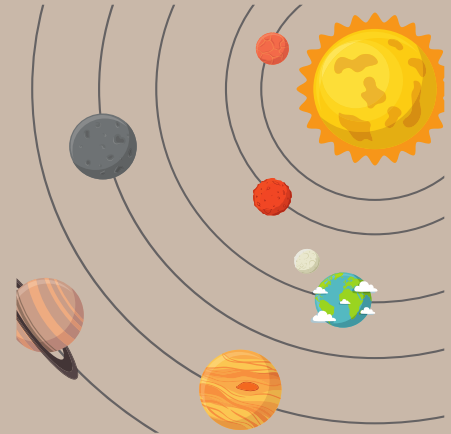
- **Avanços importants:**
 - Desenvolupament del sistema de notació musical
 - Creació de la polifonia

- **Compositors representatius:**
 - Hildegard von Bingen
 - Guillaume de Machaut
 - Pérotin
 - Leonin

Renaixement

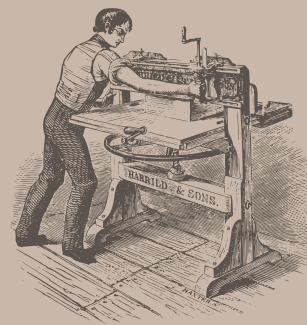
(segle XV - segle XVI)

- Va aparèixer a Itàlia al segle XV i es va estendre per tota Europa
- Grans descobriments científics, com el sistema solar o la rotació de la terra
- Canvi en la concepció de l'home. L'ésser humà va passar a ser el centre d'atenció, enlloc de Déu. Així va néixer l'humanisme

- **Avanços importants:**

- Gutenberg va inventar la impremta
- Perfeccionament de la notació musical
- Naixement de l'òpera

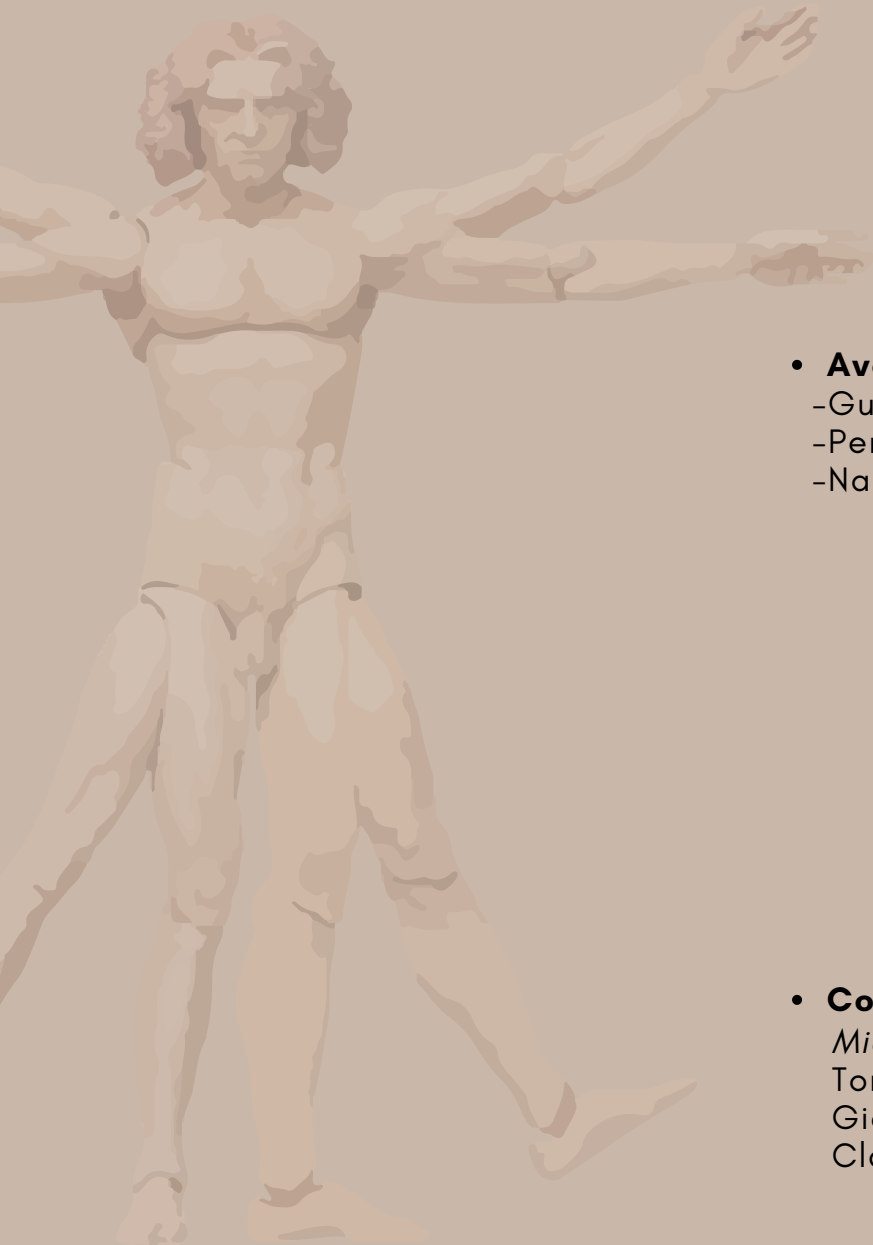
- **Compositors representatius:**

*Michael Praetorius **

Tomás Luis de Victoria

Giovanni Pierluigi da Palestrina

Claudio Monteverdi

Barroc

(segle XVII – primera meitat segle XVIII)

- Es caracteritza per ser un estil amb molta ornamentació en contraposició a l'etapa anterior
- Naixement del baix continu
- Noves formes musicals:

{	Suite
	Concerto Grosso
	Fuga

- **Avanços importants:**

- Desenvolupament de la tonalitat
- Sistema d'afinació temperat
- Invenció d'altres instruments de la família del violí

- **Compositors representatius:**

*Antonio Vivaldi **
Johan Sebastian Bach
George Frideric Händel
Henry Purcell

Classicisme

(segona meitat segle XVIII – principi segle XIX)

- Equilibri i simplicitat de la música
- Predomini de formes com la simfonia, el concert i la sonata
- Melodíes clares i ben estructurades

- **Avanços importants:**

- Desenvolupament de la Forma Sonata
- Evolució de l'Orquestra
- Naixement del piano modern

- **Compositors representatius:**

*Wolfgang Amadeus Mozart **

Ludwig van Beethoven

Joseph Haydn

Franz Schubert

Romanticisme (segle XIX)

- Expressió d'emocions intenses
- Èmfasi en allò individual i subjectiu
- Desenvolupament de la música programàtica i l'òpera romàntica

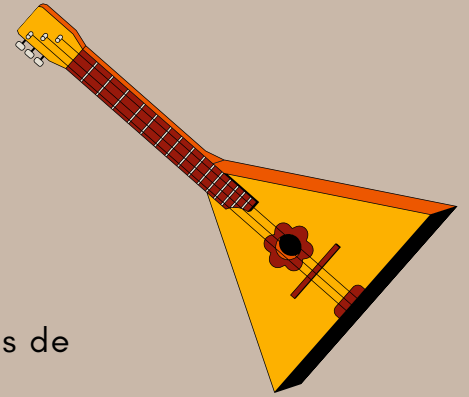

- **Avanços importants:**
 - Major expressivitat
 - Ús del cromatisme
 - Desenvolupament de la tècnica pianística

- **Compositors representatius:**

*Robert Schumann **
Frédéric Chopin
Richard Wagner
Pyotr Ilyich Tchaivovsky

Nacionalisme

(segona meitat segle XIX - inicis segle XX)

- Incorporació d'elements folkòrics i culturals propis de cada país
 - Cerca d'una identitat musical nacional
 - Utilització d'instruments pròpis de la música folklòrica
-
- **Avanços importants:**
 - Integració de ritmes i melodies tradicionals
 - Ús d'harmonies i escales pròpies de la música folklòrica

- **Compositors representatius:**

*Nicolái Rimsky Korsakov **

Edvard Grieg

Jean Sibelius

Manuel de Falla

Impressionisme

(segona meitat del segle XIX - inicis segle XX)

- Evocació d'imatges i estats d'ànim a través de la música
- Ús d'harmonies i textures sutils
- Èmfasi en el color tonal

- **Avanços importants:**

- Ús innovador del timbre i l'orquestració
- Experimentació amb nous sistemes tonals i escales

- **Compositors representatius:**

*Francis Poulenc **
Claude Debussy
Maurice Ravel
Erik Satie

La nit estrellada - Vincent Van Gogh

Barreja d'estils (segle XX - actualitat)

- Diversitat estilística
- Explotació de noves tècniques i sonoritats
- Incorporació d'elements de la música popular i experimental

• Avanços importants:

- Ús estés de l'electrònica a la música
- Desafiament de les convencions tonals i formals establertes

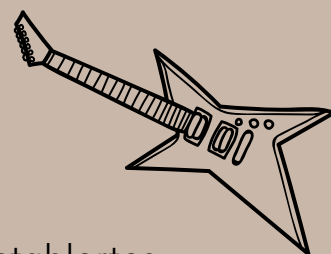
• Compositors representatius:

*Chick Corea **
Igor Stravinsky
Arnold Schoenberg
John Williams

• Estils representats a l'espectacle

Blues
Rock
Jazz
Disco
Techno
Reggaeton
Rap

RELACIÓ DE PECES MUSICALS

Edat Mitjana

Improvisació sobre una melodia popular

Renaixement

Courante i Ballet – M. Praetorius

Barroc

Concert per a oboè RV461 (Allegro) – A. Vivaldi

Classicisme

Sonata KV376 (374d) (Allegro) – W. A. Mozart

Romanticisme

La romança Op.94 (Nicht schnell) – R. Schumann

Nacionalisme

Vol del moscardó – N. Rimsky Korsakov

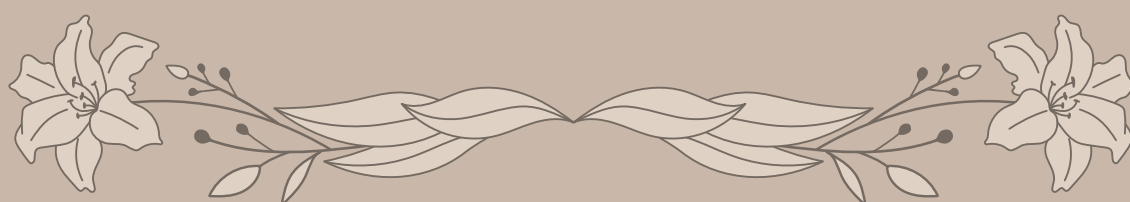
Impressionisme

Sonata per a oboè i piano (Élégie) – F. Poulenc

S.XX fins l'actualitat

Selecció de diferents estils:

Blues, Rock, Jazz, Techno, Reggaeton, Rap i Disco.

ACTIVITATS

La idea de base és que quan l'alumnat vagi a veure l'espectacle **Cavernus** - *una evolució musical*, sigui competent en el reconeixement de les diferents èpoques per les quals van passant els nostres entranyables cavernícoles.

La proposta de treball en cadascuna de les làmines és la següent:

- 1 Llegir els trets característics de cada època i comentar-los. Es pot establir un petit debat a partir del coneixement o experiències que hagin tingut a nivell individual o col·lectiu.
- 2 Llegir els avanços significatius de cadascuna de les èpoques i ajudar-los a establir paral·lelismes amb altres arts.
- 3 Llegir els compositors més representatius, preguntar si en coneixen algun i poder-los explicar alguna curiositat de la vida del compositor de la peça que sentiran, marcat amb asterisc (*).
- 4 Escoltar la peça que sortirà a l'espectacle i preguntar quines característiques de l'època hi veuen reflectides i quines sensacions els evoca.
- 5 No hem especificat les peces referents als períodes de l'Edat Mitjana i Segle XX - actualitat, perquè la majoria d'elles són o bé improvisades, de creació pròpia o sotmeses a drets d'autor. És per això cada docent escollirà lliurement la peça que millor s'adapti a l'estil en concret.

